

Bedankt voor het downloaden van dit artikel. De artikelen uit de (online)tijdschriften van Uitgeverij Boom zijn auteursrechtelijk beschermd. U kunt er natuurlijk uit citeren (voorzien van een bronvermelding) maar voor reproductie in welke vorm dan ook moet toestemming aan de uitgever worden gevraagd.

# Boom

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Voor zover het maken van kopieën uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikelen 16h t/m 16m Auteurswet 1912 jo. Besluit van 27 november 2002, Stb 575, dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoeding te voldoen aan de Stichting Reprorecht te Hoofddorp (postbus 3060, 2130 KB, [www.reprorecht.nl](http://www.reprorecht.nl)) of contact op te nemen met de uitgever voor het treffen van een rechtstreekse regeling in de zin van art. 16l, vijfde lid, Auteurswet 1912.

Voor het overnemen van gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (artikel 16, Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten, postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, [www.cedar.nl/pro](http://www.cedar.nl/pro)).

*No part of this book may be reproduced in any way whatsoever without the written permission of the publisher.*

[info@boomamsterdam.nl](mailto:info@boomamsterdam.nl)  
[www.boomuitgeversamsterdam.nl](http://www.boomuitgeversamsterdam.nl)

*Neuropsychology of  
Everyday Functioning*

Thomas D. Marcotte & Igor Grant (red.), (2010)  
New York: Guilford Press  
477 pagina's  
ISBN 978-1-60623-459-4

Met enige regelmaat verzorg ik lezingen voor ouders van kinderen gediagnosticeerd met een neurologische of psychiatrische stoornis die het leren beïnvloed (zoals ADHD en NLD). Daarbij stellen bezorgde ouders regelmatig vragen die betrekking hebben op het dagelijks functioneren van hun kind. Deze variëren van abstract ('hoe kan ik mijn kind het best door zijn schooljaren heen loodsen?') tot aan meer concreet ('is het verstandig om mijn kind auto te laten rijden?'). Niet alleen ouders of verzorgers lopen tegen dergelijke vraagstukken aan, ook gedragsdeskundigen dienen zich dergelijke vragen te stellen. Al is het maar omdat de DSM-IV bij de classificatie van de belangrijkste stoornissen het criterium stelt: 'zijn er problemen waarneembaar in het dagelijks functioneren van het individu?' Hoe worden deze problemen betrouwbaar vastgesteld?

En kan de neuropsycholoog met zijn/haar testarsenaal daaraan bijdragen? In het boek van Marcotte en Grant hoopte ik een gefundeerd antwoord op dit type vragen te krijgen.

In de introductie van het boek wordt aangegeven dat het hier gestelde doel tweeledig is: 1) Uitwerken van de rationale, theoretische modellen en praktische aspecten behorende bij het meten van ADL (Activity of Daily Living), waarbij de link tussen ADL en cognitief functioneren nadrukkelijk beschreven wordt, en 2) Onderzoeken van de invloed van neurologische en psychiatrische stoornissen op ADL. In deze context worden dementie, Mild Cognitive Impairment, traumatisch hersenletsel, multiple sclerose, hiv, depressie en schizofrenie expliciet besproken. Het wetenschappelijk onderzoek dat binnen dit boek aangedragen wordt, is met name geënt op volwassenen met bijbehorende stoornissen en/of problematiek.

In totaal hebben 45 auteurs meegewerkt aan het boek, dat achttien hoofdstukken bevat. Vrijwel alle hoofdstukken zijn helder geschreven, waarbij de auteurs pogen een zo goed mogelijk overzicht te geven van de recente (tot circa 2008) ontwikkelingen op dit terrein. Toch zijn er inhoudelijke aanmerkingen te maken op het boek. Zo is het scala gekozen stoor-

nissen arbitrair. Waarom hebben de redacteurs voor de bovengenoemde stoornissen gekozen en niet aan een aantal auteurs de opdracht gegeven om bijvoorbeeld een hoofdstuk over ontwikkelingsstoornissen en ADL-problematiek te schrijven? Ook bij deze doelgroep leven vragen rondom ADL en ecologische validiteit van diagnostische instrumenten. Daarnaast vind ik dat er over de hoofdstukken heen veel herhaald wordt. Zo wordt in vrijwel alle hoofdstukken het begrip ADL uitgewerkt en wordt herhaaldelijk de relevantie van persoons-, omgevings- en werkgebonden factoren in algemene zin besproken.

Verder eindigt vrijwel ieder hoofdstuk met een paragraaf getiteld 'Future directions'. Deze paragrafen zijn licht teleurstellend, omdat zij veelal een opsomming betreffen van open deuren en weinig sprankelende of specifieke suggesties behelzen. Een voorbeeld: één hoofdstuk eindigt met een citaat van Parasuraman (2003), die stelt dat 'Neuroergonomics', waarbij de neurobiologie wordt gerelateerd aan ADL, een belangrijk nieuw onderzoeksveld is dat

kan bijdragen aan het ontwikkelen van interventies geënt op individuen met ADL-gerelateerde problemen. Hoewel dit op zich een spannende uitspraak is, blijft het bij deze stelling, zonder

wetenschappelijke onderbouwing van wat er al concreet op dit gebied onderzocht is of specifiekere richtlijnen voor verder onderzoek. Een ander voorbeeld is dat de auteurs stellen dat meer sensitieve en ecologisch valide instrumenten ontwikkeld moeten worden. Ook dit is van belang, echter, een dergelijke uitspraak wordt mijns inziens pas inspirerend als er concrete handvatten gegeven worden ten aanzien van de richting waarin de onderzoekers of klinici het moeten zoeken. Er is namelijk al best wat onderzoek gedaan naar de ecologische validiteit van dit soort instrumenten, maar de ervaring leert dat het niet gemakkelijk is een voldoende ecologisch valide instrument te creëren. Dus het is van belang een overzicht te geven van wat men concreet geleerd heeft van deze onderzoeken en hoe men daar vanuit verdere psychologische tests kan ontwikkelen. Dergelijke extra verdiepingen en/of concretisering ontbreken in het boek, waardoor de hoofdstukken slechts oppervlakkig blijven. Voor iemand die zich wil inlezen in de materie is het een bruikbaar verzamelmwerk. Meer dan een startpunt voor onderzoek of denkwerk op dit terrein is het echter niet.

Petra Hurks

Veel open deuren,  
weinig diepgang